

Vägledande studieplaner Sammanhållen grundutbildning, kontakttolk

Kontakttolkutbildning som ges med stöd av förordning om statsbidrag för viss utbildning som rör tolkning och teckenspråk (SFS 2012:140)

Innehåll

Delkurs introduktionskurs	1
Delkurs samhällstolkning.....	2
Delkurs sjukvårdstolkning.....	4
Delkurs migrationstolkning	6
Delkurs juridik för tolkar.....	7
Delkurs tolketik och tolkteknik.....	9

Delkurs introduktionskurs

Efter genomgången delkurs ska deltagaren ha blivit introducerad till tolkyrket. Den ska ge deltagaren en uppfattning om vad yrkesmässig tolkning innebär och de krav som ställs på en professionell tolk. Den ska också ge deltagaren grunderna när det gäller tolketik och tolkningsteknik.

- **Introduktion och presentation av den sammanhållna utbildningen**
- **Samhällets tolkservice och dess organisation**
- **Att vara tolk**
Färdigheter och personliga egenskaper som krävs av en tolk
Krav som myndigheter, tolkförmedlingar och klienter ställer på tolken
Kontakttolkens arbetsvillkor
Kontakttolkningens arbetsområden, en orientering om vilka ärenden tolken möter
- **Vidareutbildning och auktorisation av tolkar**
Fördjupningskurser
Fortbildning och självstudier
Auktorisationsprovet
Speciell kompetens som rättstolk och sjukvårdstolk
- **Introduktion till språk och kommunikation**
Tolkningsprocessen
- **Introduktion till tolketik**
God tolksed
Lagar och bestämmelser
Tolketikens viktigaste regler
- **Introduktion till tolkningsteknik**
Praktisk tolkningsteknik
Orientering om olika anteckningstekniker
Introduktion till användande av språkhjälpmedel
- **Den egna kunskapsutvecklingen**
Studieteknik
Introduktion till informationssökning (data- och it)
- **Introduktion till tolkningsmetoder**
- **Introduktion till rollspel**
- **Speciella tolkningssituationer**
Tolkning för barn
- **Metodik i distansutbildning**
momentet ges för utbildning som ges på distans

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar 30 studietimmar.

Studiematerial med läshänvisning, se bilaga.

Kunskapsprövning

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs ett aktivt deltagande och närvaro om minst 80% samt genomfört diagnostiskt prov.

Delkurs samhällstolkning

Efter genomgången kurs ska deltagaren få grundläggande realia och terminologikunskaper inom social- och försäkringsområdet. Deltagaren ska kunna använda och förstå vanligast förekommande facktermer och speciella fraser samt ha kunskaper om och förståelse för tolkning inom berörda ämnesområden. Deltagaren ska kunna orientera sig bland relevanta myndigheter, serviceorgan och organisationer inom området.

- **Det svenska samhället styrelsesättet på lokal, regional, nationell och EU-nivå**

Grundlagarna

Den offentliga förvaltningen

Riksdag och regering

Län och landsting

Kommuner

- **Det demokratiska systemet i Sverige och hur man kan delta och påverka**

Rösträtt och val

Partier och det civila samhället

Offentlighetsprincipen, tryck- och yttrandefrihet

- **Individen och familjen i samhället**

Grundläggande fri- och rättigheter

De lagskyddade diskrimineringsgrunderna

Folkbokföring och medborgarskap

Myndighet, viktiga åldersgränser och förvaltarskap

Äktenskap, samboförhållanden och äktenskapsskillnad

Familjerådgivning, samarbetsamtal och underhållsbidrag

Faderskap, adoption och vårdnad

Förmyndare, god man och förvaltare

Dödsfall, begravning, arv och testamente

Boende och alternativa upplåtelseformer

Trafik och fordon (översiktlig beskrivning), körkort

- **Försäkringar och funktionsnedsättning**

Allmänna och privata försäkringar

Funktionsnedsättning och samhällets stödinsatser

- **Socialtjänsten**

Socialtjänstens uppdrag

Ansvar för barn, äldre och missbrukare

Ekonomiskt bistånd

- **Utbildning**

Förskoleverksamhet och skolbarnomsorg

Grundskola och gymnasieskola

Vuxenutbildning och yrkeshögskolan

Universitet och högskola

Folkhögskola och studieförbund

Studiestöd

- **Arbetsmarknad och anställning**

Arbetsgivare och fackförbund

Kollektivavtal och medbestämmandelagen

Anställningsavtal, anställningsformer och lagen om anställningsskydd

Jämställdhet och diskriminering

Arbetstidslagen

Arbetskonflikter

Arbetsmiljö och arbetsskador

Arbetsförmedling och arbetslöshet

- **Skatter**
Skattesystemet - översiktlig beskrivning
Inkomstdeklaration
Preliminärskatt, A-skatt och F-skatt
Mervärdesskatt
- **Pensioner och pensionärer**
Pensionssystemet
Allmän pension, tjänstepension och privat pensionssparande
Bostadstillägg för pensionärer och äldreomsorgsstöd
Äldreboende
Stöd- och serviceinsatser till äldre
- **Rollspelsövningar inom relevanta områden**

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar 105 studietimmar varav minst 40 timmar färdighetsträning i form av tolkövningar med språkhandledning.

Studiematerial med läshänvisning, se bilaga.

Kunskapsprovning

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs godkänd i samtliga prov.

Terminologi och realia provas genom skriftligt prov, färdighetsträning provas genom diagnostiskt tolkningsprov.

Deltagare som blir underkänd på moment i delkursen socialtolkning, erbjuds komplettering/omprov under utbildningstiden.

Delkurs sjukvårdstolkning

Efter genomgången delkurs ska deltagare få grundläggande kunskaper och färdigheter avseende att tolka inom sjukvårdvården. Deltagaren ska få grundläggande realia och terminologikunskaper inom området. Deltagaren ska kunna använda och förstå förekommande facktermer och speciella fraser samt ha kunskaper om och förståelse för tolkning inom ämnesområdet.

- **Hälso- och sjukvårdens organisation och ansvarsområden**

Ansvarsuppdelningen mellan stat, landsting och kommun

Läns- och regionsjukvård

Folkhälsan

Patientnämndens roll i patientsäkerhetsarbetet

Öppenvård och slutenvård

Mödrahälsovård och ungdomsmottagningar

Akutvård, specialistvård och psykiatrisk vård

Tandvård

Äldreomsorg

- **Hälsokontroller samt vanliga undersökningsmetoder**

Anamnes, allmänna symtom samt diagnos

Provtagningar och vanliga undersökningar

Hälsokontroller och vaccination

- **Människans livscykel (översiktligt)**

Fosterutveckling och förlossning

- **Grundläggande anatomi och sjukdomslära**

A. Cellen och vävnader och dess sjukdomar

B. Nervsystemet och dess sjukdomar

C. Sinnesorganen och dess sjukdomar

D. Andningsorganen och dess sjukdomar

E. Cirkulationssystemet och dess sjukdomar

F. Urinorganen och dess sjukdomar

G. Matspjälkningsorganen och dess sjukdomar

H. Rörelseorganen och dess sjukdomar

J. Huden och dess sjukdomar

K. Allergier

L. Endokrina organ och dess sjukdomar

M. Fortplantningssystemet, gynekologiska sjukdomar och sexuellt överförbara infektioner

N. Infektionssjukdomar

O. Psykisk ohälsa, psykiska sjukdomar och neuropsykiatriska funktionsnedsättningar

- **Vanliga behandlingsmetoder och läkemedel (översiktligt)**

Första hjälpen och hjärt-lungräddning

- **Habilitering och rehabilitering**

De vanligaste habiliterings- och rehabiliteringsinsatserna

Sjukgymnastik, arbetsterapi och hjälpmedel

Hörsel- och syncentraler samt logopedi

- **Tolkning för barn i sjukvården**

Barnhälsovård och barnvaccinationer

De vanligaste barnsjukdomarna

Tolkning för barn

- **Frågor och påståenden inom sjukvården**
Vanligt förekommande påståenden och frågor i text och ljud
- **Psykiatri**
- **Rollspelsövningar inom relevanta områden**

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar 135 studietimmar, varav minst 50 timmar färdighetsträning i form av tolkövningar med språkhandledning.

Studiematerial med läshänvisning, se bilaga.

Kunskapsprövning

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs godkänd i samtliga moment.

Terminologi och realia prövas genom skriftligt prov, färdighetsträning prövas genom tolkningsprov.

Deltagare som blir underkänd på moment i delkursen sjukvårdstolkning, erbjuds komplettering/omprov under utbildningstiden.

Delkurs migrationstolkning

Efter genomgången delkurs ska deltagaren få grundläggande kunskaper och färdigheter avseende migration- och asylprocessen. Deltagaren ska kunna använda och förstå facktermer och speciella fraser. Delkursen ska även ge deltagaren interkulturell kompetens som kunskaper om jämställdhet, etnicitet, religion och HBTQ-frågor och utifrån detta veta vad det innebär i en professionell tolkningssituation.

- **Migrationsprocessen**
Lagstiftning som reglerar asyl och migration
Migrationsverket, migrationsdomstolarna och Migrationsöverdomstolen
- **Asylprocessen**
Flyktingkonventionen
Flyktingar, alternativt och övrigt skyddsbehövande samt synnerligen
ömma omständigheter
Från asylansökan till beslut
Kognitiv intervju metodik i enlighet med Migrationsverkets
handläggarutbildning
Offentliga biträden
Avslag, förvar och återvändande
Begreppen avvisning och utvisning
Tvåpartsprocessen och de muntliga förhandlingarna
- **Tillstånds- och medborgarskapsärenden**
Ansökan om olika typer av uppehållstillstånd
Arbetstillstånd
Svenskt medborgarskap
- **Mottagande och integration**
Lagen om mottagning av asylsökande
Lagen om etableringsinsatser för vissa nyanlända invandrare
Migrationsverkets anläggningsboende, dagersättning och
flyktingsjukvård
Kvotflyktingar
Kommunplacering, ett samspel mellan olika myndigheter
- **Tolkning för barn i asylprocessen**
Ensamkommande barn
- **HBTQ-frågor i samband med asyl och migration**
- **Rollspelsövningar inom relevanta områden**

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar 60 studietimmar varav minst 25 timmar med färdighetsträning i form av tolkövningar med språkhandledning.

Studiematerial med läshänvisning, se bilaga.

Kunskapsprövning

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs godkänd i samtliga moment.

Terminologi och realia prövas genom skriftligt prov. Färdighetsträning prövas genom tolkningsprov men detta prov kan ersättas av tolkningsprov i delkursen juridik för tolkar.

Deltagare som blir underkänd på moment av delkursen migrationstolkning, erbjuds komplettering/omprov under utbildningstiden.

Delkurs juridik för tolkar

Efter genomgången delkurs ska deltagaren ha fått grundläggande kunskaper i juridik och ge inblick i rättsordningens olika medel för att reglera förhållandet mellan individer, grupper, företag och organisationer.

Delkursen ger en översikt över några av de centrala rättsområdena som är vanligast förekommande för tolkning. Deltagaren ska kunna använda och förstå förekommande facktermer och speciella fras samt ha kunskaper och färdigheter för tolkning inom ämnesområdet.

- **Det svenska rättssystemets uppbyggnad**
Rättssamhället
Normer och rättsordning
Lagstiftningsprocessen
Rättskällor
- **Rättsväsendet**
Allmänna, förvaltnings- och specialdomstolar
Polisen, Åklagarmyndigheten, Kriminalvården och Tullverket
Rättsmedicinalverket och Brottsoffermyndigheten
Samverkan i rättskedjan
- **Processrättens grunder**
Civilprocess, straffprocess och förvaltningsprocess (översikt)
Rättegångsförfarandet i tvistemål och brottmål
Bevismedel och särskilda rättsmedel
Rättshjälp och rättsskydd
- **Civilprocess, straffprocess, förvaltningsprocess**
- **Brott, brottsbalken och påföljder**
Förundersökning och tvångsmedel
Brotten i brottsbalken (översiktlig beskrivning)
Brottens uppbyggnad och de vanligaste brottsbeskrivningarna
(brott mot person, förmögenhetsbrott, brott mot allmänhet och stat samt brott mot specialstrafflagar)
Straffmätning och olika former av påföljd
Skadestånd i samband med brott
- **Individen och lagen**
Fysiska och juridiska personer
Rättssubjekt och rättskapacitet
Fast och lös egendom
- **Avtal, köp och konsumentskydd**
Avtalstyper och vilka lagar som gäller för dem (översiktlig beskrivning)
Skadestånd vid avtalsförhållande
Konsumentköplagen och konsumentskydd
Distans – och hemförsäljningslagen
Konsumentkredit, kreditupplysning och skuldsanering
Kronofogdemyndighetens uppdrag
- **Företagsformer**
Företagsformer och bokföringslagen (översiktlig beskrivning)
- **Rollspelsövningar inom relevanta områden**
- **Tolkning för barn hos polisen**

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar 175 studietimmar varav minst 65 timmar färdighetsträning i form av tolkövningar med språkhandledning.

Studiematerial med läshänvisning, se bilaga.**Kunskapsprövning**

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs godkänd i samtliga moment.

Terminologi och realia prövas genom skriftligt prov.

Färdighetsträning prövas genom tolkningsprov men detta prov kan ersättas av tolkningsprov i delkursen migrationstolkning.

Deltagare som blir underkänd på moment av delkursen, erbjuds komplettering/omprov under utbildningstiden.

Delkurs tolketik och tolkteknik

Efter genomförd delkurs ska deltagaren få fördjupade kunskaper och färdigheter avseende yrkesrollen som tolk. Deltagaren ska kunna tillämpa tolketik och tolkningstekniker samt ha kunskap i olika tolkningsmetoder. Deltagaren ska ha kunskaper om vilka problem som kan uppstå under tolkning och hur dessa hanteras. Deltagaren ska känna till aktuell tolkningsteori.

- **Tillämpa god tolksed**
Deltagarna analyserar olika tolkningssituationer och diskuterar i gruppen. Egna erfarenheter av svåra tolksituationer inom respektive realia område.
- **Lagstiftning som reglerar tolkens arbete**
Förändringar i lagar och förordningar, nya myndigheter och tolkorganisationer.
- **Fördjupade kunskaper om tolkningstekniker**
Kunskaper om konsekutiv tolkning och andra tolkningsmetoder. Övningar och träning i olika tolkningstekniker: anteckning, memorering, att avbryta samtal mm. Röst- och andningsövningar. Analys av tolksituationer inom realia område.
- **Tolkningsteori**
Vetenskapliga rapporter och nyheter om forskning inom område: språk, tolkning, översättning. Analys av tolkningssituationer inom realia område.
- **Situationsanpassad tolkning**
Tolkning för barn, HBTQ personer, asylsökande mm.

Fördelning av studietimmar

Delkursen motsvarar minst 40 studietimmar. Fördelning av timmar ske på samtliga delkurser i utbildningen.

Studiematerial ingår i övriga delkurser.

Kunskapsprövning

Delkursen är obligatorisk. För att få kursbevis och bli godkänd på delkursen krävs godkänd i samtliga moment.

Tolkningsteori och etik prövas genom muntliga och skriftligt prov, färdighetsträning prövas genom tolkningsprov.

Deltagare som blir underkänd på moment av delkursen, erbjuds komplettering/omprov under utbildningstiden.